

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

II. LETO

Murska Sobota, 21. aprila 1940.

ŠTEV. 16.

Zunanji pregled

Pretekli dnevi so bili najbolj razburjivi v sedanji vojni, radi zasedbe Danske in delne zasedbe Norveške po nemških četah. Dogodki so se vrstili z bliskovito naglico. Začelo se je že v ponedeljek. Takrat so Angleži in Francozi v bližini norveške obale položili mine, da bi preprečili nemško prevažanje železnih rud iz norveških pristanišč.

Nemška vlada je že naslednji dan poslala danski in norveški vladi zahtevo, da naj sprejmeta mirno zasedbo od strani nemške armade, ker bi drugače to napravili Angleži. Danska je zahtevo sprejela, Norveška pa je odklonila. Istočasno pa so že nemške čete vkorakale na Dansko in se izkrcavale na norveški obali. Danska je bila zasedena v 8 urah. Popoldne so nemške čete vkorakale v norveško prestolnico.

Anglija in Francija sta takoj poslale svoje brodoge v norveške vode. Razvile so se ogorčene pomorske bitke, ki so trajale več dni. Pri tem so Angleži izgubili 4 rušilce, Nemci pa 4 križarke, 3 rušilce, nekaj podmornic ter 12 velikih prevoznih ladij z municijo, orožjem in vojaštvom vred. V boj je poseglo tudi obojno letalstvo. Letala so poškodovala Angležem dve vojni ladji, Nemcem štiri nadaljne vojne ladje ter potopila 2 nemški prevozniki ladij.

Norvežani so se po prvem presenečenju kmalu znašli, proglasili splošno mobilizacijo in povsod organizirali obrambo. Po srditih bojih so prodiranje Nemcev ponekod ustavili.

Nemci se nahajajo še po vseh norveških pristaniščih, ki so jih zasedli. Ponekod so prodrli že globoko v notranjost države. Anglija je položila mine po vseh morjih, po katerih Nemčija lahko doseže Norveško. Edina zveza med nemško posadko na Norveškem in Nemčijo je še po zraku. Položaj je trenutno sledeč: Anglija je nemške posadke na Norveškem zaprla.

Švedska, ki je soseda Norveške, je radi tega prišla v silno težaven in kočljiv položaj, kajti le preko njenega ozemlja lahko pride Nemčija na Norveško. S tem obstoja velika nevarnost, da bo pahnjena v vojni metež.

Velika nevarnost je tudi za Nizozemsko in Belgijo, da jih

zajame vojna vihra. V obeh državah so bili izvedeni obsežni varnostni ukrepi.

V Italiji odobravajo nemško zasedbo Danske in Norveške ter vidijo v tem velik poraz zaveznikov. Istočasno poudarjajo, da je sedaj Italija pripravljena in da ne bo dopustila, da bi se dogodki razvijali brez njenega upoštevanja.

4000 norveških in danskih trgovskih ladij je sedaj trenutno izločenih iz prometa. Večina ladij se je nahajala ob času zasedbe, na morju. Dobile so ukaz, da se naj zatečejo v nevtralna pristanišča.

Sovjetske čete, ki so se borile na Finskem, so bile poslone na jug, proti romunski meji.

Na Nizozemskem so začeli izpraznjevati obmejna mesta. Povsod se pripravljajo na morebitno obrambo.

Domači pregled

Občinske volitve bodo v naši državi izvedene najbrž že proti koncu prihodnjega meseca. To je izjavil ban drinske banovine.

O stališču naše države, k dogodkom na severu, pišejo italijanski listi, je tudi sedaj jasno. Naša država bo ohranila najstrožjo nevtralnost na vse strani. Držala se bo najstrožje obstoječih političnih in gospodarskih pogodb, tako, da nikomur ne bo dala priložnost, da bi se nad njenim zadržanjem pritoževal. Odločena pa je, da svojo nevtralnost brani. Objava tega stališča je vso javnost zelo pomirila in razni strahovalni propagandi zavezala usta.

Na zadnjem zborovanju JRZ v Celju, na katerem je bil navzoč tudi minister dr. Krek, so zborovalci sklenili resolucijo, v kateri brezpogojno zahtevajo takojšnjo ustanovitev slovenske samouprave.

Zastopniki Jugoslovanske izseljenske zveze so zborovali v Zagrebu. Sklenili so, da se bodo zdaj ustanovile samostojne izseljenske zveze za Hrvatsko, Srbijo in Slovenijo.

Vlada je baje že izdelala nov volivni red za občinske volitve. Izdelana sta bila dva načrta: eden za banovino Hrvatsko, drugi za ostale dele države. Po tem načrtu naj bi baje bile občinske volitve na Hrvatskem še naprej javne, med tem ko bi dru-

Kmetsko delavski tabor v Soboti

V predzadnji številki Murske Krajine smo priobčili članek o kmetsko delavskem taboru v Soboti, ki bi se moral vršiti 21. aprila. Tabor, ki je vsled tehničnih ovir preložen se bo nepreklicno vršil v nedeljo dne 5. maja 1940. Vsem kmetom-članom Kmetske zveze in vsem delavcem-članom ZPD s tem naznanjamo gornjo spremembo datuma o taboru in prosimo, da to nemudoma sporočijo vsem poznanecem, prijateljem in drugim, da zdaj v nedeljo 21. aprila tabora ne bo in da naj nihče ta dan ne hodi v Sobotu, temveč v nedeljo dne 5. maja 1940.

Sporod tabora v nedeljo dne 5. maja 1940:

Ob 6 budnica s fanfarami iz stolpa farne cerkve; ob 9 služba božja; ob pol 10. slavnostni spreved skozi mesto na stadion sportnega kluba „Mura“; ob pol 11. tabor na katerem

govorijo zastopniki Kmetske zveze in Zveze poljedelskih delavcev; ob pol 12. slavnostna predstava Davorin Petančičeve igre „Slovenskega kmeta povest“ (režija profesorja Jože Potokarja). Na taboru in v sprevedu bodo sodelovale godbe.

Za vstop k vsem prireditvam se bodo prodajali znaki po en dinar. Značke bodo vnaprej prodajale društva ZPD v vseh večjih krajih v Prekmurju. Kmetje in delavci poskrbite si značke po 1 Din vnaprej, da si zagotovite mesto na stadionu. Na progi Ormož-Ljutomer bo vozil izredni vlak, na progi Hodoš-Sobota bo zjutraj vozil pojačeni redni vlak. Zvečer pa izredni nazaj proti Hodošu. Udeleženci lahko potujejo z nedeljsko, to je s polovično karto.

V nedeljo, dne 5. maja t. l. torej vsi na veliki kmetsko-delavski tabor v Sobotu. Pripravljalni odbor.

god pri občinskih volitvah volivci tajno glasovali.

V Ljubljani je bil slovesno ustanovljen zavod za italijansko kulturo.

Posebni odbor gospodarskih ministrov se bo ustanovil, čigar naloga bo, da prepreči, da bi prevelik izvoz živine in živil povzročil preveliko draginjo.

Trije ladje, natovorjene z blagom za Nemčijo, so bile potopljene na Donavi, kar so baje povzročili Angleži. Radi tega so se Nemci odločili za odločne ukrepe, da zagotovijo nemoten prevoz blaga po Donavi v Nemčijo, ter hočejo vso reko sami nadzorovati. Med našo in romunsko vlado je bil dosežen sporazum, da bosta skupno zavarovale plovbo po Donavi.

Med našo državo in Madžarsko so bila uspešno zaključena trgovinska pogajanja. Madžarska nam bo dobavila najmanj 5000 ton surovega železa.

Trgovinski minister je odpotoval v Italijo, da se udeleži slovesne otvoritve velesejma v Milanu.

Bivši predsednik vlade dr. Stojadinović, je začel izdajati svoj časopis „Ujedinjenje“. Prvo številko so oblasti zaplenile.

Balkansko zvezo, katere članica je tudi naša država, hoče radi zadnjih dogodkov sklicati Turčija, na izredno zasedanje. Njena želja je, da bi vse balkanske države zavzele isto stališče.

Prodajna centrala za sladkor poroča v naših dnevnikih, da so govorice o povišanju cene za sladkor neresnične, ter ostanejo sedanje cene nespremenjene.

„Trdnost vezi med Jugoslavijo in Madžarsko je sad dobrega sosedstva, ki bo istočasno koristilo, čedalje večjemu sodelovanju obeh držav.“ Tako pišejo madžarski časopisi.

† Minka Osterc

Beltinci ter vsa bližnja in daljna okolica je pod vtisom vesti, ki se je razširila v nedeljo, da je podlegla težki operaciji v Mariboru, soproga veletrgovca ga. Minka Osterc roj. Trdina. Pokojna je bila znana daleč na okrog ter je povsod uživala veliko spoštovanje. Ob preranem grobu žalujejo poleg številnih prijateljev in znancev neutolažljivi soprog ter troje otrok, ki so izgubili skrbno in ljubečo mater. V sredo v popoldanskih urah so jo položili k večnemu počitku na beltinskem pokopališču. Množica ljudstva se je zbrala ob blizu in daleč, da še enkrat počastijo spomin plemenite žene. Globoko užaloščenim naše iskreno sožalje. N. v m. p.!

Konec 1 dinarskih kovancev

Opozarjajo se zainteresirani, da se po odloku finančnega ministra stari kovanci po 1 din, ki se umaknejo iz obtoka, ne bodo mogli plačilno sredstvo 26. aprila t. l. Zaradi tega se pozivajo lastniki teh novcev, da jih v najkrajšem času zamenjajo pri blagajnah Narodne banke ali pri državnih finančnih ustanovah. (Iz Narodne banke Jugoslavije.)

M. Sobota, 17. aprila 1940.

Ko smo zadnjič zaključevali naš list, smo mogli le na kratek način obvestiti naše čitatelje, o zasedbi Danske in dela Norveške po nemških četah. Ves svet je še danes pod vtisom nagle nemške zasedbe in se začudeno vprašuje, kako je bilo Nemcem mogoče izvesti to presenečenje, pred očmi budnih zaveznikov. Povsem jasno je, da o namerah Nemčije niso ničesar vedeli ne v Londonu, ne v Parizu, kajti v pripravljenosti ni bilo niti njihovo letalstvo, niti vojno brodovje, kaj šele primerno število čet, ki bi jih morali takoj prepeljati vsaj na norveško obalo, da bi preprečile nadaljnje zasedanje Norveške, s strani Nemčije. Nemci so napad že dolgo pripravljali, saj drugače ne bi bilo mogoče zavzeti istočasno ozemlje od najjužnejših do najsevernejših obmorskih norveških mest. Nemške trgovske ladje so skrivoma pripeljali že nekaj dni prej skrite nemške čete in orožje. Vse to so v danem trenutku izkrcali. Tako so postali Nemci kar čez noč gospodarji več kot 1000 km dolge norveške obale. Zavezniki seveda niso držali križem rok, ker jasno je bilo, da je treba z njihove strani nekaj storiti. Zasedba norveške obale in Danske ni več za Angleže tako nedolžno, kakor zadeva s Finsko, ali okupacija Češkoslovaške ali razkosanje Poljske. Vse to je bilo daleč od njihovega domačega praga in jih je le od daleč ogrožalo. Sedaj je položaj drugačen: Sovražnik je razporedil svoje vojaške sile v njihovi neposredni bližini ter je v stanju ne le da jih lažje napade temveč, da jim tudi zapre vsak dovoz iz skandinavskih dežel in iz Rusije. Danska in Norveška namreč popolnoma obvladata morske poti, do ruske obale. Končno pa so še tu številne male države, ki so se zatele pod francosko-angleško zaščito. Gotovo bi spremenile svoje zadržanje v korist Nemčije, če bi tudi tokrat Angleži samo tolažili levo in desno in pustili, da bi molčali njihovi topovi. Spricho vsega tega je razumljivo, da so Angleži z vso silo navalili na norveško obalo, kar je imelo za posledico ogorčene pomorske in zračne bitke, pri katerih je na strani zaveznikov sodelovalo 150 vojnih ladij in 600 letal proti 100 nemškim vojnim ladjam in 1000 letalom. Temu primerno so bile tudi obojestranske izgube.

Kakšne bodo posledice drznega nemškega početja, je težko preokovati. Nemčija je prepričana, da je bil to velik doprinos h končni zmagi. Istočasno pa zatrjuje angleški ministrski predsednik: „Prepričan sem, da bo ta novi akt nemškega napada izpadel v nemško škodo in pospešil končni poraz Nemčije.“ Bližnji dogodki bodo pokazali kdo ima prav.

Dosedanji uspehi „Sokolske Petrove petletke“

Znano je, da je jugoslovensko Sokolstvo dne 6. septembra 1936. napravilo prostovoljno zaobljubo, da hoče do polnoletnosti Njeg. Veličanstva kralja Petra II., to je do 6. septembra 1941 izvršiti celo vrsto nalog — poleg svojih rednih dolžnosti, — kar bo poklonilo prihodnje leto, ko stopi mladi kralj na prestol, svojemu zveznemu starosti kot svečanostni dar. Sokolstvo je velik del teh prostovoljno prevzetih nalog že izvršilo. Tako je bilo zgrajenih 109 sokolskih domov; v gradnji se nahaja še 18 nadaljnjih domov. Za sokolske potrebe je bilo preurejenih 12 poslopij. Ustanovljena sta 2 sklada za zgradnjo sok. domov. Zemljišč za domove je bilo nakupljenih 11. Urejenih je bilo 143 letnih telovadišč. Razvitih je bilo 88 praporov. Odkritih je bilo 9 spomenikov in 9 spominskih plošč (večinoma Viteškemu kralju — Mučeniku Aleksandru I. Zedinitelju). Zasajenih je bilo 73 „Petrovih gajev“ in 1 „Petrov drevo-red“. Urejenih je bilo 6 parkov in pozidanih 6 novih šol. Dalje je bilo razsajenih 199.498 sadnih dreves in 298.793 gozdnih dreves. Drevesnic je bilo ustanovljenih 25 in napravljenih 1673 sadonosnikov ter 1997 zelenjadnih vrtov. Gospodarskega orodja je bilo nabavljenih 84 komadov in v vode spuščeni 161 čolnov za splošno uporabo ljudstvu. Prirejenih je bilo 43 gospodarskih razstav in 36 gospodarskih tečajev. Postavljenih je bilo 17 čebelnjakov, 4 sušilnice in 36 modernih hlevov. Nabavljenih je bilo 2974 čebelnih panjev, 559 glav plemenske živine in 50.000 povrtnih sadik. Ustanovljenih je bilo 20 gospodarskih zadrug, cepljenih sadnih dreves 2945

in 370.000 vinskih trt. Napravljena sta bila 2 napajalnika, izvršilo se je 5 čebelarских tečajev, ustavljen 1 mlekarski odsek in zgrajenih 6 gospodarskih zgradb. Z drevesi zasajene so bile 3 ulice in urejenih je bilo 5 modernih stanovanj. Nabavljenih je 193 ročnih lekarn, ustanovljeni sta 2 zdravstveni zadrugi, urejenih 136 vod, 147 studencev, 7 kopališč in 6 vodovodov. Reguliranih je 6 potokov in napravljenih 31 cest. Zgrajenih je 37 mostov. Ustanovljenih je 232 knjižnic in čitalnic. Izvršili so se 4 analfabetški tečaji. Zgrajena je bila 1 cerkev in postavljenih 5 ograj krog spomenikov. Napravljenih je bilo 700 m ob rambnega nasipa zoper poplave, ustanovljenih je 5 sokolskih delovnih čet in provedeni sta 2 elektrifikaciji. V resnici pa je bilo storjenega še mnogo več, ker so navedeni le podatki o opravljenem delu v 16 župah, dočim obsega celotno jugoslovensko Sokolstvo 25 žup. Kakor dokazujejo gornje navedbe, sokolska organizacija ne skrbi le za sebe, nego tudi za obči ljudski blagor. Zlasti je treba poudariti veliko gospodarsko pomoč, ki ga je že (in ga bo še) nudilo gospodarsko-pasivnim krajem Jugoslavije. Zanimivo je tudi, da je med zaobljubami „Sokolske Petrove petletke“ zgrajena cerkev, kar kaže, da Sokoli niso takšni brezverci in protiverci, kakor se včasih sliši o njih govoriti. — Gornje navedbe naj služijo obenem v vzpodbudo, tistim sokolskim edinicam, ki se svoji zaobljubi še niso oddolžile, da se v zadnjem letu pred kraljevo polnoletnostjo pridružijo še tudi one sokolskemu kolu, ki bo vladarja ob nastopu vlade razveselilo s svojim darom.

Prekmursko učiteljstvo podaja račun dvajsetletnega dela

13. aprila 1940 je proslavilo tuk. učiteljsko društvo dvajsetletnico ob lepi udeležbi. Lahko bi pa bila udeležba še lepša, če bi bilo v učiteljskih vrstah več stanovske zavednosti. Vsem, ki se jubilejnega zborovanja niso udeležili, je lahko žal.

V uvodnih besedah je g. preds. Hajnšek pozdravil člane učit. društva Dol. Lendava, bivše predsednike, med njimi ustanovitelja in učiteljskega veterana g. Požegar Avgusta, Hočevar Cirila, Gabrijelčič Franca, Štubel Mirka in Antauer Evgena ter gg. šol. nadzornike Čížek Gustava, Velnar Jožo in Antauer Evgena. Prečital je pismo ge. Kos Leopoldine, dolgoletne agilne aktivne društvene delavke in pismo g. Jurka Rada, prvega slov. prekm. šolskega nadzornika, ki je bil prvi oče, prijatelj in svetovalec prekmurškemu učiteljstvu in ljudstvu. Učiteljstvo mu želi, da bi še mnoga leta ostal zdrav in čil.

Na dnevnem redu sta bila referata „Prišleki in domačini“ (prof. Liška) in „Zgodovina učiteljskega društva“ (g. Kontler Julij, šol. upr.) Iz obeh predavanj je zvenela želja, da bi se prosvetne razmere, ki so bile in ki še

vladajo v Prekmurju, spremenile na boljše. Posebno naš srez, ki leži v objemu dveh neslovanskih držav, je dolžnost vseh delovnih sil, da pokaže s svojim delom, da smo vredni državne svobode. Še nikdar poprej ni zahtevala naša država od svojih podanikov toliko odločnosti in resnega nacionalnega ponosa kot danes, ko se majejo fundamenti evropskega reda. Vsi, ki živimo v tem lepem Prekmurju se moramo zavedati, da nam je potrebno enotno in složno delo. Opustimo v teh težkih dneh politične prepire, ne dajmo prilike političnim dobičkarjem, da bi nas v svojo korist in v državno škodo razdvajali.

Da je bilo zborovanje na nepričakovani višini, se ima učit. društvo zahvaliti tudi našim najmlajšim Prekmurcem, t. j. „Mladinskemu pevskemu zboru“, ki je pod vodstvom g. Bračko Franca odpel štiri prelepe pesmi. Pevski zbor je dokazal, da imamo tudi mi Sobočani pevske slavčke. Naš mursko-soboški mladinski pevski zbor je na visoki kvalitetni višini, tako se je glasila kritika prekmurskega učiteljstva, pred katerim je prestal zbor

veliko preizkušnjo. Ker priredi ta zbor 4. maja v Sokolskem domu koncert, priporoča učiteljstvo ljubiteljem lepega petja, da ta dan napolnijo Sokolski dom do zadnjega kotička. Učiteljstvo se gosp. Bračku zahvaljuje, našim mladim pevcem pa kliče: „Živeli Prekmurški slavčki, hvala Vam!“

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 18. IV. ob 20 30 uri
v soboto, dne 20. IV. ob 17 30 uri
in ob 20 30 uri

Češki velefilm

„Križ ob potoku“ (Lepotica)

Jirina Štepičková

Režija: Miroslav Jareš
Mirka Eliáš
Vítěslav Vejražka

V nedeljo, dne 21. IV. 1940

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„Križ ob potoku“

Znižane cene: 2, 3, 5 din.

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 21. IV. ob 15 15 uri
ob 17 30 uri
in ob 20 30 uri
v ponedeljek, dne 22. IV. ob 17 30 uri
in ob 20 30 uri

Velefilm

„SISI“

Walter Connolly

Grace Moore
Franchot Tone

PREDSTAVE:

v torek, dne 23. IV. ob 20 30 uri
v sredo, dne 24. IV. ob 17 30 uri
in ob 20 30 uri
v četrtek, dne 25. IV. ob 20 30 uri

Prvič v Jugoslaviji - drama

„Vrnitev v življenje“ (Roman zdravnika)

Maria Andergast
Fritz Eugens

Albert Schönhals
Camilla Horn

Dodatek: Najnovejši „Fox-ov“ tednik

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

OBČINA MURSKA SOBOTA RAZGLASI

Z ozirom na malo število prijavljenih psov ponovno pozivam lastnike, da prijavijo svoje pse za leto 1940 najkasneje do 30. t. m. kajti po preteku tega roka se bo vsakega kaznovalo.

Obenem opozarjam vse one, ki še niso plačali takse za vzdrževanje blikov za leto 1940, da plačajo takso najkasneje do 30. t. m., ker se bo v nasprotnem slučaju kazensko postopalo.

Predsednik občine
HARTNER, I. r.

Nekaj modelov naših prvovrstnih RADIOAPARATOV

prodajamo še naprej po prejšnji
znižani ceni.

Prepričajte se — brezobvezno.

RADIO NEMEC, M. Sobota

Körting Minerva
Braun Orion
Mende — zastopstvo.

STROKOVNA DELAVNICA.

Strokovno polnenje auto
in radioakumulatorjev.

DOMAČE VESTI

— **Zanimiva akademija.** Dijaki naše gimnazije priredijo v soboto, 20. aprila ob pol 9 zvečer v dvorani Sokolskega doma akademijo s sporedom gimnastičnih in pevskih točk. Program je posrečno izbran in dobro nastudiran in bo brezdvoma občinstvu in vsem prijateljem naše gimnazije zelo ugaljal, saj so take akademije pri nas redek dogodek. Gimnastične točke izvajajo izmenoma učenci in učenke. Učenke bodo izvajale plesne skice v štirih slikah, učenci pa telovadne skladbe „Mladi vojaki“ in „Žebliarsko“. Mladinski pevski zbor bo s spremljevanjem dijaškega orkestra zapel Parmovo „Kuža-muca“ in Parmovo „Skoz vas“, mešani zbor pa Smetanov zbor iz „Prodane neveste“. To bo edina letošnja dijaška prireditev, na katero vpljudno vabimo cenj. občinstvo, zlasti pa dijaške roditelje. Vstopnina k prireditvi je nizka.

— **Zavese pri oknih v kino dvorani** so potrebne pri popoldanskih predstavah, ko prodirajo skozi špranje prameni sončne svetlobe. Kakor doznavamo, ima kino uprava to vprašanje že v evidenci in ga bo rešila na najprimernejši način.

— **Skiopitično predavanje** priredi v petek zvečer ob 8 Prekmurško muzejsko društvo v dvorani grajskega kina. Predaval bo muzejski konservator dr. Fran Mesesnel, ki je najboljši poznavalec prekmurskih zgodovinskih kulturnih spomenikov. Predaval bo o delu Šubicev. Zanimivo predavanje bodo spremljale krasne skiopitične slike. Vabimo k udeležbi, vstop prost!

— **Mladi vojaki** je vsem poznana Parmova pesem. Na njeno besedilo bodo dijaki na sobotni akademiji izvajali efektno telovadno skladbo. Pridite pogledat!

— **Spomenik prekmurkim književnikom** bo v kratkem lahko po-

stavljen. Nabiralna akcija za kritje stroškov spomenika je prinesla dozdaj že blizu 10.000 din, da je pokritih že nekaj več kot polovica stroškov. Pohvalno moramo omeniti požrtvovalnost Sobočanov, med katerimi so posamezniki darovali prav čedne zneske. Prepričani smo, da tudi ostali ne bodo odrekli skromnega prispevka, ko se bodo pri njih oglasili pobiranci z nabiralno polo. Tako bo v kratkem Sobota dobila prvi spomenik, na katerem bodo trajno zapisana imena onih zaslužnih prekmurskih mož, ki so uspešno orali kulturno ledino v naših krajih.

— **Tatvina v Šalovcih.** Posestniku Jožefu Hercegu iz Šalovcev je neki trgovec z živino iz bližnje vzsi vzel iz koverta na mizi 1600 din. Tatvino so takoj opazili in obdolženec je vpricho sosedov, ki jih je Herceg poklical, vrnil lastniku denar.

— **Knjižnica Delavske zbornice** v Murški Soboti sporoča vsem svojim obiskovalcem, da bo s 1. majem spremenila uradne ure tako, da bo izdajala knjige samo vsako nedeljo od 9 do 11 ure. Z istim dnem se bo zvišala izposojnina od 0:50 na 1.— dinar za vsako knjigo. Knjižnica se nahaja v Delavskem domu in ima veliko izbiro knjig, vsled česar se knjižnice pridno poslužuje.

— **Parma je eden naših najboljših skladateljev**, zato ni nič čudnega, da so si dijaki za akademijo, ki bo v soboto v Sokolskem domu, izbrali ravno dve njegovi učinkoviti skladbi, ki bosta vžgali. Pridite poslušat.

— **Žrtev mazaštva.** V sobotki bolnici je tragično umrla kot žrtev vaše mazačice 18 letna frizerska pomočnica Elizabeta Krajčič iz Tišine. Zaupala se je neki ženski iz soboške okolice in jo obiskala 16. marca, dva dni kasneje pa je odšla v novo službo k nekemu brivskemu mojstru v Kranj. Že 26. marca pa se je vrnila nazaj v Soboto težko bolna. Nastopilo je

zastupljenje krvi in dne 5. aprila t. l. je Krajčičeva umrla. Vaška mazačica je za svoje „delo“ zahtevala 150 din honorarja. Orožniki so žensko izročili državnemu tožilstvu, ki bo proti njej uvedlo postopanje.

✓ — **Orkestralni in solistični koncert** pod vodstvom g. sodnika Grma, bo priredil nar. ods. Sokola, dne 1. maja, v veliki dvorani Sok. doma. Koncert zasluži vso pozornost naše javnosti že zato, ker tovrstnih prireditev v Soboti zelo pogrešamo in bo s tem koncertom izpolnjena velika vrzel v našem kulturnem življenju. Upamo, da bo koncert, za čigar uspeh nam jamči že ime g. Grma, polnoštevilno obiskan in s tem našim agilnim naraščajnikom dano priznanje za trud in požrtvovalnost.

— **Z motiko ga je do smrti poškodoval.** 65 l. Franc Lovrenčič iz Filovec se je prepiral z nekim sorodnikom zaradi posestva. Iz hude debate so nastale grožnje, na koncu pa je Lovrenčec dobil z motiko udarec na trebuh. Poškodba je bila tako huda, da je po prevozu v soboško bolnišnico umrl.

— **Občni zbor Tujskoprometnega in olupševalnega društva M. Sobota** se bo vršil dne 26. t. m. v restoraciji Bac ob 20. uri. Vabimo vse, katerim je pri srcu napredek M. Sobote, da se udeležijo občnega zbora.

— **Grajski kino** bo pri rednih predstavah v dneh 24. do 28. aprila 1940 predvajal kot poseben dodatek slovenski žurnal „Železniška nesreča pri Ozičju“!

— **Šoferski tečaj** v Murški Soboti se bo pričel dne 22. aprila 1940 ob 9. uri predpold. v dvorani hotela „Slon“ v M. Soboti. Reflektanti naj se ta dan tam javijo. Informacije daje: Vodstvo šoferske šole Jugosl. Touring kluba, M. Sobota.

— **Nesreče.** Ivan Lutar, 7 letni posestnikov sin v Črensovcih se je po nesreči poparil z vrelo vodo po vsem telesu. — **Levo roko si je zlomila** pri nesrečnem padcu 18 letna posestnikova hči Marija Vohar iz Doklečevja. — **Ko je brusil nože za slamoreznico**, se je močno vrezal v roko 24 letni hlapec Franc Horvat iz Sobote. — **Anton Koren**, 13 letni dninarjev sin iz Turnišča je po nesreči padel s tovrstnega avtomobila in si pri padcu zlomil ključnico. — **Terezija Žilavec**, 72 letna prevžitarica iz Rankovec je šla po vodo in je pred vodnjakom padla tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. — **Vsi so se zatekli v soboško bolnico.**

Zahvala.

Ob nenadni izgubi nepozabnega soproga, očeta in sina

PÉNTEK KALMANA

se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste v tako velikem številu spremlili na njegovi poslednji poti, vsem darovalcem vencev, ki ste me tolažili in vsem, ki ste ustno in pismeno izrazili sožalje in počastili njegov spomin na kakršnikoli način.

Zahvaljujem se g. primariju bolnice, zdravnikom, ki so mu požrtvovalno stali ob strani. Posebej se zahvaljujem g. Flegaru za ganljivi govor ob odprtem grobu. Vsem najiskrenejša zahvala.

M. Sobota, 14. 4. 1940

Zahtujoča soproga, otroci, mati.

CENTRAL KINO
DITTRICH, M. SOBOTA

V soboto 20. aprila zvečer ob 6 in 1/2 9 uri
V nedeljo 21. aprila ob 1/2 4., 6. in 1/2 9. uri

Vesela muzikalna komedija

Rožmarin

V gl. vlogah: Turay Ida, Kabos Gyula in ciganski orkester: Magyari Imre.

Pri vsakem programu nov „Metro-žurnal“ in kulturni film.

Vstopnina 10, 8, 5 in 2 Din

Rožmarin

Velepodjetnik Molnar ima hčerko Böske, ki je silo razvajena in ženo, ki je neomejen gospodar in hiši. Njegov prokurist Moser mu svetuje naj kupi neki kamnolom. Molnar uboga. Vse je že pripravljeno za eksploatacijo, le vprašanje transporta kamnja še ni rešeno. Treba je kupiti zemljišča za trasiranje proge. Moser, ki to vodi, doseže, da cena zemljiščem poskoči in da nihče neče prodati. Na poti do kamnoloma zavozil razvajena Böske s svojim avtom v jarek. Mladi posestnik Pišta Kevija, ki je prav za prav vnuk grofa Kelecsenyja, jo pretepe, kljub temu pa se deklé v njega zaljubi. Stari grof kliče hčerko in vnuka nazaj pod gotovimi pogoji. Trmoglav Pišta odbije njegovo ponudbo in se hoče poročiti z vdovo Panniko, kljub temu, da ljubi Böske. Ta pa spet sili iz ničemurnosti za nekim baronom, ki ga niti malo ne ljubi. Tedaj nastopi diplomat Moser, ki na vsej črti uspe ter zlomi trmoglavost mladih ljudi.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem, ki so nam ob težki izgubi moža, oziroma očeta

NEMEŠ NIKOLAJA,

državnega živinozdravnika v pokoju izrazili svoje sočustvovanje in spremljali pokojnika na njegovi zadnji poti, izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

vd. Nemeš Georgina in hčerki.

— **Nož v hrbet.** Alojza Korošca, 18 letnega viničarskega sina iz Murščka je ob 10. zvečer nekdo napadel in zabodel z nožem v hrbet. — **Ista usoda je zadela 20 letnega Alojza Šuta** iz Brezovščaka. V Slamnaku se je znašel na nekem dvorišču v družbi razjarjenih fantov. Eden je potegnil nož in mu ga zasadil v hrbet.

GASILSTVO

Predavanje za funkcionarje gasilskih čet in gasilcev sploh se bo vršilo v nedeljo, dne 21. aprila t. l. ob 8. uri v osnovni šoli v Murški Soboti. Nanašalo se bo na ureditev podstrešij, dvorišč in drugih shramb, hišno gasilstvo, način gašenja zažigalnih bomb in sploh na organizacijo pasivne obrambe. Priporočamo naj se tega predavanja udeležijo ne samo pripadniki gasilske organizacije, ampak tudi čimveč ostalega ljudstva.

Novoizvoljena uprava odobrenja. Gasilska zajednica v Ljubljani je odobrila novoizvoljeno upravo gasilske župe Murska Sobota, ker je bilo ugotovljeno, da je bil občni zbor pravilno sklican in izvolitev nove uprave pravilna.

Iščem mesto za trgovskega vajenca kakorinekoli stroke. Pap Koloman Čiček vas 42. p. Prosenjakovci.

Križ ob potoku

Lepa Evička, rejenka pri mlinarjevih, se je zaljubila v Štefana Potockega, bogatega vaškega fanta. Kljub temu, da ji vsi odsvetujejo zakon z njim, češ vsi Potocki v zakonu zane-marjajo in mučijo svoje žene in jih varajo z drugimi, se Evička odloči za Štefana. Nekaj srečnih let poteče. Evička je rodila hčerko. Nekega dne pa se Štefan sreča s kokešno Marišo in od tega dne se začne pekel za Evičko. Štefan se uda kvartanju, pijančuje, se zadolžuje in podpisuje menice. Nesrečno ženo tolaži Štefanov brat Ambrož, ki se je v njo zaljubil. Vsi napori, da bi Štefana spet priklenila k domu, so zaman. Ko ga doleti nesreča, se žele zave svoje krivde. Štefanovo posestvo je prišlo na dražbo. Te sramote in siromaštva pa jih reši Ambrož, ki kupi posestvo ter ga vrne po hčerkici Evički, njenemu očetu in materi

Sisi

Nadvojvodinja Sofija, mati mlade-ga cesarja Franca Jožefa, hoče, da bi njena nečakinja princeza Helena postala cesarica. Njene načrte podpira Helenina mati. Proti temu pa sta oče vojvoda Maksimilijan in Helenina sestra Elizabeta — Sisi, ki se preoblečena v šiviljo pritihtopi prav do cesarja, da mu pove svoje mnenje. Cesarju se

deklé dopade in jo zadrži v svoji družbi. Neznana „zapeljivka“ postane žrtev jezne cesarjeve matere, zato roma v zapor. Med tem se je Helena premislila in ne nasprotuje več, da bi postala cesarica, ter se silno jezi na Sisi, ki je dosegla pri cesarju obljubo, da se ne bo zaročil s Heleno. Oče osvobodi Sisi iz ječe. S hčerko namerava odpotovati. Slednjič se odkrije kdo je Sisi in zaljubljeni cesar si jo vzame za ženo.

Vrnitev v življenje

Dr. Thomas Ueding je priljubljen zdravnik. Njegova žena je začela ljubimkanje, ki je postalo resno. Razburjen hiti v stanovanje svojega nasprotnika, kjer najde tega mrtvega. Prepričan je, da je njegova žena morilka. Da ohrani svojemu sinu mater, prevzame krivdo nase. Ko se vrača spet iz ječe na svobodo, izve, da je njegov otrok, za katerega je vse žrtvoval, umrl. Brez časti, brez poklica, brez družine potuje po deželi. Na potovanjih spozna malega Petra in njegovo mater, ki je vdova letalca. Ustanovit si hoče novo družino, njegova žena pa poskuša prekrižati te načrte. Končno premaga vse ovire in po težkem trpljenju mu spet zasije zarja novega življenja.

Predavanje

V soboto, dne 20. aprila, priredi Sokolsko društvo v Murski Soboti svoj letošnji 2. članski sestanek. Na njem bo predaval g. Dr. Vučak o snovi „Zrak — voda — sonce“. Prikazal bo koristi njihovega vpliva na človeško telo, obenem pa opozoril na nevarnosti, ki obstojijo, če se telo nepravilno izpostavlja tem elementom. Začetek predavanja ob 20. (t. j. 8) uri zvečer. Udeležba sokolskih pripadnikov bodi mnogoštevilna, gostje, zlasti sportniki, ki so prijatelji Sokolstva, so dobrodošli!

Zastrupljenje poljskih miši

Z dovoljenjem oblasti se točasno vrši zastrupljenje poljskih miši. V nekaterih krajih se pa to zastrupljenje ne vrši pravilno. Zastrupljeni drobci kruha in zrnje se ne vsipa v mišje luknje, marveč se ga potrosi po površini zemlje. S tem se lahko zastrupijo tudi kure in pernata divjačina, ki bo povohala na ta način raztreseno zastrupljeno snov.

Konec starih kovancev po 20 din

Ker je ves srebrni denar v kovancah po 20 din izkovan, je izdal finančni minister sledeči odlok: da se stari denar po 20 din, ki je bil skovan po zakonu o kovanju srebrnikov po 10 in 20 din z dne 28. novembra 1931, umakne iz obtoka najkasneje do 30. aprila t. l. Od 1. maja 1940 neha biti srebrni denar po 20 din zakonito plačilno sredstvo in ga bo mogoče v naknadnem roku 6 mesecev, to je do 1. novembra 1940 zamenjati brez odbitkov za novo skovani denar samo pri blagajni Narodne banke in pri državnih finančnih ustanovah.

SPORT

V nedeljo: Gradjanski - Mura.

V nedeljo, dne 21. t. m. bomo imeli v Murski Soboti zanimivo prvenstveno tekmo med domačo Muro in dobrim moštvom čakovskega Gradjanskega. Murini gosti so znani po svoji borbenosti, s katero so odločili že marsikatero srečanje v svojo korist. Kljub temu, da je Gradjanski novinec v prvem razredu, zavzema to sezono odlično mesto in je resen nasprotnik vsem klubom močne skupine mariborskega prvega razreda. Gradjanski je naš star znanec, ki se je še svoječasnno boril skupno z Muro v drugem razredu in ki je bil naši ekipi vedno nevaren in enakovreden nasprotnik. Prognoze postavljati za nedeljsko srečanje je prav težko, toda če bodo domačini napeli vse sile in če bodo zaigrali z voljo, kot smo od njih vajeni, lahko upravičeno pričakujemo, da bodo oprali zadnji neljubi poraz proti ČSK-u. Zanimiva tekma se začne ob pol 4. uri popoldne.

Tenis igrišče Mure odprto.

Tenis sekcija SK Mura je uredila svoje tenis igrišče in igralci že lahko začnejo z igranjem. Članarina je zelo zmerna, tako da ima vsakdo prav ugodno priliko za vežbanje v tej res. krasni sportni panogi. Potrebne informacije da in prijave sprejema načelnik sekcije Nemeč Ludvik, trgovec v M. Soboti.

Cenj. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čimprej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.

JUGOSLAVIJA

Največja domača delniška zavarovalna družba.

Zavaruje: življenje, požar, vlomsko tatvino, jamstvo, nezgode, transport steklo, točo, avtomobile, živino. — Lastne palače in zgradbe v Ljubljani, Aleksandrova cesta 11 in Gosposvetska cesta 4 in še 15 palač in zgradb v Beogradu, Zagrebu, Osijeku, Petrogradu itd. 4

Glavno zastopstvo za Prekmurje: **KARLO FLISAR, M. Sobota.**
(V hotelu BAC).

Razglas.

Krajevna občina BODONCI

proda v popolnoma dobrem stanju kompletno mostno tehniko pod ugodnimi pogoji. Interesenti naj se čimprej zgledajo pri krajevnom starešinu g. Maršek Rudolfu v Bodoncih.

Krajevni šolski odbor v Trdkovi

razpisuje

oddajo dela za šolske klopi. Podrobnejše informacije daje Odbor.

SLUŽBENE OBJAVE ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTO

V A B I L O

na

XIX. REDNO GLAVNO SKUPŠČINO,

ki bo v sredo, dne 1. maja 1940 ob 9. uri predpoldne v dvorani „Grajskega kina“ v Murski Soboti.

D NEVNI RED:

- 1.) Pozdrav predsednika;
- 2.) Imenovanje zapisnika in 2 overovateljev;
- 3.) Odobritev zapisnika zadnje skupščine;
- 4.) Poslovna poročila: a) predsedniško, b) tajniško, c) blagajniško, šolskega odbora dvorazredne trgovske šole, d) gradbenega odbora.
- 5.) Poročilo nadzornega odbora in predlog za razrešnico;
- 6.) Proračun za leto 1940;
- 7.) Samostojni predlogi uprave združenja trgovcev;
- 8.) Samostojni predlogi članov in sekcij;
- 9.) Zaključek skupščine.

Pojasnila k dnevnem redu:

Zapisnik zadnje glavne skupščine se ne bo čital, ker je bil objavljen v „Murski Krajini“ v štev. 10—23 1939. leta. Računski zaključek je objavljen v prostorih združenja. Isto tako bo v prostorih združenja objavljen proračun za leto 1940 in vsi sklepi, ki bodo sprejeti na glavni skupščini in to v določenem roku.

Samostojni predlogi, članov, kakor tudi sekcij morajo biti predloženi upravi združenja najkasneje do 27. aprila t. l. 12. ure, ter jih smejo predložiti samo tisti člani, ki so poravnali svoje članske obveznosti do konca leta 1939, sicer bodo zavrnjeni. (Slednje ne velja za člane, ki so pridobili članstvo v letu 1940.)

Udeležba: Skupščine se smejo udeležiti samo člani imetniki obrtnih pooblastil. Udeležba na skupščini po pooblaščenih ni dovoljena razen v primerih, kjer tvorijo članstvo javne trgovske družbe. (Čl. 14/1 pravil). Za vse člane je udeležba na skupščini **obvezna**. Izostanki morajo biti s tehnimi opravičili pred dnevnim skupščine **pismeno** javljeni upravi združenja sicer se predpišejo denarne globe in sicer Din 20.— za člane izven M. Sobote in Din 50.— za člane v Murski Soboti.

Sklepčnost skupščine. Skupščina je sklepčna ob določenem uri, če je prisotna vsaj ena tretjina od skupnega števila članov, sicer se vrši eno uro kasneje na istem mestu in dnevnim redom druga skupščina, ki sklepa veljavno ob vsakem številu navzočih.

Na skupščini se bo razpravljalo samo o vprašanjih, ki so postavljeni na dnevni red.

Predsednik: FRANC ČEH I. r.

Trgovcem z jajci in perutnino v vednost.

Z ozirom na svojčasni sklep sekcije trgovcev z jajci in perutnino, da se naj nakupovalci v tej stroki odpravijo in da bi zaradi enotne ureditve tega vprašanja v srezih M. Sobota, Lendava in Ljutomer, odšla določena deputacija k banški upravi, naznanjamo, da je uprava združenja na seji od 3. aprila t. l. sklep sekcije odobrila in je v smislu predloga, sprejetem na sestanku z dne 27. decembra p. l. v Beltinčih, poslala Zbornici predlog, da intervenira pri kr. banški upravi zaradi čimprejšnjega sprejema deputacije. Nadalnja navodila bo združenje še objavilo.

Trgovcem z živino v vednost.

Ker so v tej stroki, z novo davčno reformo, nastopila nekatera nesoglasja in z ozirom na zahtevo nekaterih prizadetih članov zaradi ureditve teh nesoglasij, naznanjamo vsem prizadetim članom, da bo združenje po predlogu predsednika sekcije trgovcev z živino g. Josipa Benka st. sklicalo v najkrajšem času in to še pred občnim zborom sestanek članov te sekcije, na katerem bodo vsa aktualna vprašanja iz te stroke obravnavana in bodo zbrana v samostojen predlog za glavno skupščino združenja.

Kmetijska podružnica

za MURSKO SOBOTO in okolico

Polta. Š. J. v V. Za izkurnitev, odnosno golosek jelševga (jošovega) gozda, neglede na površino, ni potrebno dovoljenje. — **H. J. v D.** Če imate zemljišče že razmerjeno, je to bilo naznanjeno tudi kat. upravi. Radi razdelitve davka se torej obrnite na kat. upravo, kjer dosežete potrebno brez stroškov. — **K. M. v P.** Zemlja in podnebje za pridelavo lanu je pri nas izvrstna, starejši ljudje pa so tudi strokovnjaki za ta pridelek. Da se pri današnjih razmerah dvojno izplača čimveč lanu pridelati, vam samo svetujemo lahko, posebno če imate dosti zemskih delovnih moči. Priporočamo zgodnji lan. Ga sejate radi semena ali radi prediva, izplačalo se bo vsekakor, ker bodo cene dobre za to ali za ono. — Isto je z konopljo, samo za to rastlino je treba močnejšo zemljo.

Klice koruze so v močni zimi pomrznile. Za seme namenjeno koruzo pred setvijo poskusite na kljavost in samo počnite s setvijo!

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolesa
dobite najceneje pri

Nemeč J., M. Sobota.

Izda se dvosobno stanovanje

s stranskimi prostori. Interesenti naj se obrnejo na vd. NEMEŠ GEORGINO, Aleksandrova ul 16, najkasneje do 1. maja.

Semenski krompir

se dobi pri

Upravi veleposvestva v Rakičanu.

PREDNO KUPITE

poglejte veliko izbire raznih lepih daril za **BIRMANCE** v izločbi

DITTRICH FRANJO

urar, draguljar in optik

M. SOBOTA, Aleksandrova 25
(prek tiskarne).

CENE ZELO SOLIDNE.

TELEPHUNKEN RADIO APARAT

1940.

OGROMNA IZBIRA

DVOKOLES!

NIZKE CENE!

Mali mesečni obroki!

Dobi se pri znani trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.